

A Régiók Bizottsága véleménye a következő témában: A Bizottság közleményéről a Tanács, az Európai Parlament, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére, amely a szociális védelem korszerűsítésével foglalkozik a több és jobb állás érdekében – átfogó megközelítés arról, hogyan lehetne a munkát jövedelmezővé tenni

(2004/C 318/03)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

Tekintettel a Bizottság a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának szóló közleményére, amely a szociális védelem korszerűsítésével foglalkozik a több és jobb állás érdekében – átfogó megközelítés, amely hozzájárul ahhoz, hogy a munka kifízetődjék (COM(2003) 842 végül.);

Tekintettel az Európai Bizottság 2004. január 5-i döntésére arról, hogy konzultál a bizottsággal erről a szövegről az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265(1) cikke alapján;

Tekintettel a Régiók Bizottsága elnöke által 2003. szeptember 26-án hozott döntésre, amellyel utasítja a Gazdaság- és Társadalompolitikai Bizottságot a tárgyról vélemény készítésére;

Tekintettel a Régiók Bizottsága véleményére (CdR 15/2003 végleges⁽¹⁾), amelyet az Európai foglalkoztatási stratégia öt évének számbavételéről kiadott közleményre (COM(2002) 416 végleges) és a Bizottságnak a Tanács, az Európai Parlament, a Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére az Európai foglalkoztatási stratégiáról (EES): „A teljes foglalkoztatás és a jobb állás mindenkinek stratégiája” (COM(2003) 6 végleges) címmel kiadott közleményére alapozott áttekintéséről készített „Az Európai foglalkoztatási stratégia áttekintése és foglalkoztatási irányelvek 2003-ra” címmel;

Tekintettel a Régiók Bizottságának a véleményére, melyet az Európai Bizottságnak a Tanács, az Európai Parlament, a Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére „A szociálpolitikai napirend végrehajtásának eredményhirdetése” (CdR 167/2002 végleges⁽²⁾) című közleményéről készített;

Tekintettel a Gazdaság- és Társadalompolitikai Bizottság által 2004. április 30-án elfogadott véleménytervezetre (CdR 94/2004 1. jav.) (előadó: Roberto Pella, a Biella tartományi tanács elnöke (EPP – Olaszország);

a 2004. június 16-án és 17-én tartott 55. plenáris ülésén (a június 16-i ülésen) elfogadta a következő véleményt.

1. A Régiók Bizottsága nézetei

Figyelembe véve, hogy

1.1 a Régiók Bizottsága következetesen – beleértve a jelenlegi véleményeket is – helyeselte a Lisszabonban elindított folyamatot, amely elismerte a gazdaságpolitika, a foglalkoztatáspolitikai és a szociálpolitika szoros kapcsolatát;

1.2 az Európai Bizottság közleménye kulcsfontosságú fejleményt képvisel az európai politika szociális vetületének megvédésére irányuló, a lisszaboni csúcstalálkozóval elindított folyamatában;

1.3 a dokumentum felfedi az Európai Bizottság szándékát, hogy a Szociálpolitikai napirendben kitűzött célokat követi, amelyeket – nem utolsósorban a Szociálpolitikai napirend végrehajtásáról készített éves eredménnyel összefüggésben – az RB (Régiók Bizottsága) már elfogadott;

1.4 az RB üdvözli a európai bizottsági dokumentum részletességét, amely átfogó módon közelíti meg a szóban forgó kérdést;

1.5 az RB üdvözli az Európai Bizottság törekvéseit arra, hogy a szociálpolitika különböző részeivel foglalkozzon, és

hogy a különböző területek számtalan részletére vonatkozó javaslatot dolgozzon ki; ezek olyan intézkedések, amelyeket minden szinten – európai, nemzeti, regionális és helyi – el kell fogadni ahhoz, hogy minden európai polgár számára jó minőségű életet biztosíthassunk;

1.6 a Régiók Bizottsága meg van győződve arról az igényről – sőt ez sok bizottsági okmányban fel is van tüntetve –, hogy ki kell alakítani az európai foglalkoztatási lehetőségek kiaknázásának és megvalósításának legmegfelelőbb eszközeit;

1.7 az RB elismeri és hangsúlyozza azt az értéknövekedést az életminőségben, amelyet a mind anyagi, mind szakmai szempontból megfelelő munkalehetőség nyújt mindenkinek;

1.8 az RB különösen üdvözli azt, hogy a közlemény a szociális védelmet nem egy olyan rendszerként képzelel el, amely pótolja az egyes emberek képességét arra, hogy életminőségükért felelősséget vállaljanak, hanem olyan módszerként, amely támogatni tudja az egyéneket azzal, hogy újra önbizalmat ad nekik, és megteremti számukra a szükséges társadalmi feltételeket ahhoz, hogy képesek legyenek teljes egészségben vállalni európai szerepüket úgy, hogy nem kell a szegénység és társadalmi kirekesztettség állapotában maradniuk.

⁽¹⁾ HL C 244., 2003.10.10., 46. o.

⁽²⁾ HL C 66., 2003.3.19., 1. o.

1.9 az RB csatlakozik az Európai Bizottsághoz annak hangsúlyozásában, hogy a legsebezhetőbb népcsoportok esetében hatékony megelőző és rehabilitációs intézkedéseket szükséges bevezetni a szegénység és a társadalmi kirekesztés megakadályozására;

1.10 az RB csatlakozik az Európai Bizottsághoz annak hangsúlyozásában, hogy a helyi és regionális hatóságok által nyújtott közszolgáltatások, különösen a gyermekgondozás és a szociálpedagógiai képzés gyermekeknek, az idősek és fogyatékosok gondozása és társadalmi védelme, stb. alapvetően fontosak, ha az európai polgároknak biztosítani akarjuk a megfelelő munka lehetőségét;

1.11 az RB üdvözli különösen annak hangsúlyozását, hogy szükséges támogatni az időseknek nyújtott szolgáltatásokat, és azt is hangsúlyozná, hogy ezeket a szolgáltatásokat az idős embereknek nemcsak a családon kívüli gondozását vállaló intézmények révén kell elképzelni, hanem a helyi és regionális szinten szerzett tapasztalatok fényében azok látszanak a legértékesebb szolgáltatásoknak, amelyek képesek együtt gondoskodni az idős személyek és családjuk jóllétéről, ahol erre lehetőség van, a saját otthonukban;

1.12 az RB rámutat arra, hogy nincs információ a dokumentumban a belépő országokkal kapcsolatban, az történt ugyanis, hogy az Európai Bizottság külön kérdőíveket használt a dokumentum összeállításához, amelyeket elküldtek a belépő országoknak is, azonban a kérdőíveken nem kaptak mindenre választ, és ezért a Bizottság nem tudta ezeket figyelembe venni a különféle, fejlődést ösztönző stratégiák értékelésénél.

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

A Régiók Bizottsága

2.1 hivatkozással az Európai Bizottság által említett, a veszélyeztetett társadalmi csoportok, például fogyatékosok munkába való visszatérésének ösztönzését szolgáló rehabilitációs intézkedésekre megjegyzi, hogy valódi szociális intézkedésekre van szükség, nem csupán orvosi módszerekre, amelyek mellett az Európai Bizottság – úgy tűnik – szót emel közleményében. Valójában sok esetben a munkába való visszatérést nemcsak orvosi tényezők, gyakorlati fizikai akadályok, hanem anyagi, lelki, magatartásbeli és szociális tényezők is akadályozzák; az Európai Bizottságnak ezért nagyobb hangsúlyt kellene helyeznie – és nemcsak következtetéseiben – a helyi és regionális hatóságok szerepére, hogy azok a szociális és jóléti intézkedések szélesebb körét alkalmazzák ezekben az ügyekben. Ezeknek az intézkedéseknek természetesen együtt kell járniuk valódi rehabilitációs intézkedésekkel a szó orvosi értelmében, amelyeket elsősorban és leginkább nemzeti szintű eszközökkel kell megvalósítani;

2.2 kifejezi annak szükségességét, amint azt már más véleményekben is kiemelte, hogy a szociális védelem területén alkalmazott intézkedéseket korszerűsíteni kell és összhangba kell hozni a gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai intézkedésekkel, gondoskodni kell arról, hogy a helyi és regionális hatóságok, amelyek a legjobb helyen találhatók ahhoz, hogy kapcsolatba

lépjenek a társadalom legsebezhetőbb részeivel, azoknak tanácsot adjanak és mindenekelőtt minden ügybe belefolyjanak;

2.3 felkéri a Bizottságot arra, hogy nagyobb hangsúllyal kezelje a civil szervezeteket, amelyeket nem említ a közlemény, amelyeknek a munkája viszont a helyi és regionális hatóságok mellett alapvető fontosságú, mivel gyakorlati megoldásokat nyújtanak a szociális kérdésekre, leginkább azzal, hogy a kirekesztés által veszélyeztetett embereknek lehetőséget adnak arra, hogy kapcsolatba kerüljenek a munka világával, nem utolsósorban a helyi és regionális önkormányzatokkal;

2.4 azt ajánlja, hogy a Bizottság továbbra is állandóan tudatosítsa magában, ahogyan azt abban a dokumentumban teszi, amelyre ez a vélemény hivatkozik, azokat a fő pontokat, amelyekkel a szociális védelem korszerűsítésével kapcsolatban már érvelt, amelyek a lisszaboni Európai Tanács által is elismert célkitűzések: jó minőségű munkahely, biztonságos nyugdíjrendszer, társadalmi integráció és egészségvédelem;

2.5 figyelembe véve az Európai Bizottság 2004. február 18-án benyújtott, a szociális és gazdasági kohézióról szóló 3. jelentését, amelyben ez áll: „bizonyos földrajzi vagy természeti hátrányok súlyosbíthatják a fejlődési problémákat, különösen az Unió legkülső régióiban és számos szigeten”, az Európai Bizottságnak ezeket a hátrányokat olyan intézkedések támogatásával vagy bevezetésével kell kezelnie, mint például a szigetek és az Unió legkülső régiói számára kidolgozott oktató és ösztönző programok a szociális védelem korszerűsítése érdekében, hogy minél több és jobb állás álljon polgáraik rendelkezésére, különösen azokéra, akik számára nehézséget jelent születési helyüktől távol munkát találni;

2.6 újra megismétli abba fektetett bizalmát, hogy ha – amint az szükséges – Európa közelebb fog kerülni saját lakosságához, és demokratikusabbá és átláthatóbbá válik, akkor a helyi és regionális hatóságokat és a civil társadalmat szorosabban be kell vonni, nem utolsósorban a civil szervezetek révén, a gazdasági, szociális és foglalkoztatáspolitikai kialakításába, megvalósításába és értékelésébe;

2.7 újra megismétli – tekintettel a szóban forgó közleményre – azokat az érveket, amelyeket a Régiók Bizottsága az Európai foglalkoztatási stratégia öt évének számbavételéről kiadott közlemény (COM(2002) 416 végleges) és a Bizottságnak a Tanács, az Európai Parlament, a Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére az Európai foglalkoztatási stratégia jövőjéről: „A teljes foglalkoztatás és a jobb állás mindenkinek stratégiája” (COM(2003) 6 végleges) címmel írt közleménye alapján készült „Az Európai foglalkoztatási stratégia áttekintése és foglalkoztatási irányelvek 2003-ra” című dokumentumról írt véleményében (CdR 15/2003) már kifejtett, nevezetesen, hogy:

– a helyi és regionális partnerek fontos szerepet játszanak olyan jóléti, képzési és oktatási szolgáltatások biztosításaként, amelyek támogatják a foglalkoztatást, fejlesztik a helyi munkaerőpiacokat és az új álláslehetőségeket, valamint maguk is foglalkoztatottak;

- messzemenő befolyásuk van a fiatalok, nők, bevándorlók és az idősödő lakosság munkaerőpiachoz való hozzáféréseinek feltételeire és a munkaerőpiacon az egyenjogúság támogatására;
 - gyakran kulcsfontosságú az a szerep, amelyet a helyi és regionális hatóságok játszanak a munkaerőpiacon kívül rekedt csoportok integrálásában;
 - a nagyarányú foglalkoztatottság a helyi fejlesztési politika egyik fő célkitűzése és a szolgáltatási színvonal fenntartásának előfeltétele;
 - a közszektor, az üzleti élet és a szociális gazdaság résztvevői és a civil szervezetek közötti partneri kapcsolatoknak különleges jelentősége van a társadalmi kohézió erősítésében és új szociális tőke, üzleti vállalkozások és állások létrehozásában, és ennek révén abban, hogy a munkaerőpiacot ösztönző helyé tegyék még azon polgárok számára is, akiket fenyeget az onnan való kizáródás veszélye;
- 2.8 felkéri az Európai Bizottságot, hogy állhatatosan hangsúlyozza minden rugalmasabb munkaerőpiac szükségességét érintő kérdésekről szóló közleményében, hogy szükséges azokat a dolgozókat támogatni, akik karrier módosításról döntenek; a

megfelelő szociális védőintézkedések hiánya veszélyt jelent a munkaerőpiac rugalmasságára, amely most létfontosságú a globális piac jellege miatt;

2.9 úgy hiszi, hogy az alapvető gazdasági biztonság fontos mind az alacsony fizetésű dolgozók, mind azon dolgozók számára, akik közepes vagy nagy felelősségű állásokban vannak. Továbbá a támogatást az oktatásra és az átképzésre kell összpontosítani;

2.10 megjegyzi, hogy a szociális védelmi tervekbe, különösen az anyagi természetűekbe be kell kapcsolni azokat a munkaadókat, akiknek jobb a rálátásuk egyéni esetekre, és ezért helyzetükből fakadóan intézkedéseikkel hatékonyabban tudják bátorítani a munkába való visszatérésre az olyan embereket, mint a fogyatékosok, esetleg azáltal, hogy segítenek nekik ugyanannál vagy egy másik cégnél más jellegű beosztást találni;

2.11 azt ajánlja, hogy hozzunk meg minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy tiszteletben tartva az egyes tagországok teljes törvényhozási önállóságát a szociálpolitika területén az EU-tagállamokban mégis tudatosuljon a Bizottság közleményének a következtetéseiben javasolt irányelvek fontossága és a helyi és regionális hatóságok kulcsszerepe.

Brüsszel, 2004. június 16.

A Régiók Bizottsága

elnöke

Peter STRAUB